

معرفی دو رقم بادام جدید خیلی دیر گل و پزبار (رقم علی بالا و رقم A-2)

علی ایمانی و علیرضا طلایی

گروه باغبانی دانشکده کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس، تهران

درخت بادام به خشکی مقاوم است. از این رو ترویج آن برای کشت در ایران بسیار مناسب می باشد. در ایران به دلیل تکثیر بادام از طریق بذر، ژنوتیپهای متنوعی از این گونه وجود دارد لذا، ایران را می توان به عنوان خزانه ژنی در برنامهای بهنژادی بادام دانست.

از آنجایی که بادام نخستین میوه مناطق معتدله است که در بهار گل می کند، از اینرو در مناطقی که احتمال سرمای دیررس بهاره وجود دارد، گلهای باز شده، غنچه های در حال نمو و میوه های کوچک آن آسیب می بینند. کاهش خسارت یخبندان با انتخاب ارقام دیر گلی که بعد از خطر یخبندان گل کنند، امکان پذیر است. برای این منظور یک پروژه تحقیقاتی جهت انتخاب ارقام برتر (VARIETIES SUPERIOUR) بویژه ارقام دیر گل (LATE -FLOWERING) از میان توده درختان بذری بادام در منطقه میانه از سال ۱۳۷۲ تا ۱۳۷۵ انجام شد. نتایج مطالعه خصوصیات فنولوژی، سرفولوژی و کیفیت مغز برای هر ژنوتیپ ثبت شد. در نهایت پس از ارزیابی مشخصات ژنوتیپهای مورد مطالعه دو رقم علی بالا و A-2 که نسبت به ارقام دیگر ۱۵ تا ۲۰ روز دیرتر گل می کردند به عنوان ارقام دیر گل برتر گزینش شدند. رقم علی بالا یک رقم پوست کاغذی است که نسبت مغز به پوست چوبی میوه آن در حدود ۶۵ تا ۷۰٪ است. در مطالعات گرده افشانی کنترل شده، مشخص گردید که هر دو رقم (علی بالا و A-2) خود ناسازگار هستند، ولی نسبت به هم کاملاً سازگاری دارند و در کاشتهای مخلوط می توانند گرده زای (Pollinizer) خوبی برای همدیگر باشند. با استفاده این ارقام مهم از نظر دیر گلی، مقاومت به خشکی آفات و بیماریها و باردهی، اقدام به دورگ گیری آنها با همدیگر و با ارقام زودگل منطقه شد که نتایج تحت مطالعه و بررسی است.